

AMERIŠKA DOMOVINA

Antonia Pavlic
7019 - 60th Lane
Ridgewood
Brooklyn, N.Y. 11227

AMERICAN IN SPIRIT
IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 154

CLEVELAND OHIO, WEDNESDAY MORNING, AUGUST 13, 1969

ŠTEV. LXVII — VOL. LXVII

Odnosi med Laosom in Severnim Vietnamom se vidno poslabšujejo

WASHINGTON, D.C. — Odnosi med Laosom in Severnim Vietnamom so postali napeti že lansko leto. Takrat je nenadoma priletel iz Hanoia Hočiminhov poslanik v laosko glavno mesto Vientiane ter obiskal predsednika vlade Suvano Fumo. To je moralo pomeniti nekaj nenavadnega, kajti vietnamski poslanik živi v Hanoiu in ne v Vientianu, stikom s Suvano Fumo se je pa do lanskega leta izogibal. Zato so diplomatje v Laosu postali takoj pozorni na vietnamskega prišleka in ugibali, čemu je prišel.

Dognali so, da je prosil Suvano Fumo, naj Ameriki prepove bombardirati tako imenovano Hočiminhovo pot, Suvana Fuma je odgovoril, da tega ne bo napravil, dokler bodo severnovietnamske čete (40.000-60.000 mož) v severnem in vzhodnem Laosu. Hočiminhov poslanik se je vrnil domov, stiki med obema državama so pa začeli postajati zmeraj bolj napeti.

Gverilsko vojskovanje v Laosu ni hotelo zamreti, letos v juniju je celo oživelo. Laoški partizani so skupaj s 7 bataljoni severnovietnamskih vojakov zasedli letališče Mouong Sui, ki leži 175 milj severno od Vientiana na poti, ki vodi iz Vientiana v Lung Prabang, kjer živi laoski kralj. Tako mora sedaj laoska vlada iskati po ovinkih stike s svojim kraljem.

S tem laoski vladni krogi ne morejo biti zadovoljni. Seveda skrbno opazujejo premikanje vseh vietnamskih državljancev v Vientianu. Pri tem so odkrili široko razpredeno vohunsko mrežo, ki so vanje zapleteni tudi vietnamski diplomatje, kar jih je v Vientianu. Ko je laoska policija dognala, kje kdo iz Vientiana vohuni, je vohunom (pravijo, da namenoma) nastavljal past: ko so vohuni dobili od svojega zaupnika načrt za neko laosko vojašnico in ga vozili v avtu, je avtomobil trčil ob drugo in policija je bila takoj pri rokah. Incident je bil torej po vsej verjetnosti pripravljen. Policija je v avtu našla načrt, zaprla vse vietnamske diplomate, kar jih je bilo v avtu, in jih izgnala iz Laosa. Hočiminhov režim se naravno jezi in grozi. Kaj se bo iz tega izcimilo, bo pokazala bližnja bodočnost. V Vientianu pričakujejo več podtalnega rovarjenja vietnamskih in laoskih komunistov, pa tudi več gverilskih akcij.

Nobenih novih obvez!

WASHINGTON, D.C. — V Beli hiši s ponosom izjavljajo, da predsednik Nixon na svoji poti po Aziji pretekli mesec ni prevzel na ZDA nobenih novih obvez, kar naj bi bilo nekaj edinstvenega za taka potovanja po drugi svetovni vojni.

Vremenski prerok pravi:

Večinoma sončno in toplejše. Najvišja temperatura okoli 85.

Novi grobovi

S. Mary Valory
V ponedeljek je umrla v Notre Dame Educational Center Infirmary na Auburn Rd. v Chardonu, O., s. Mary Valory, ki je zadnji dve leti učila 7. razred v šoli sv. Vida. Pogreb bo danes ob dveh popoldne. Pogrebne obrede bo opravil msgr. L. Baznik.

Nekaj manj kot lani!

DETROIT, Mich. — Avtomobilske tovarne so že začele izdelovati novi letnik voz, ki bo prišel na trg v septembru. Sodijo, da bodo v celoti prodali v letošnjem letu v ZDA okoli 9.4 milijone novih avtomobilov, domačih in tujih. Vladni strokovnjaki se v tem pogledu ločijo od onih v industriji ter govorijo o možnosti prodaje skupno 9.8 milijonov novih avtomobilov v letošnjem letu.

Ko se pripravlja avtomobilska industrija na novo leto, polaga račune o preteklem. Tako je General Motors imela na letošnjem avtomobilskem trgu 52.8% v primeri s 54.2% lani. Ford se je letos dvignil na 27.1% od lanskih 23.7%, Chrysler je padel od 18.9% na 17.2%, American Motors pa od 3.2% na 3.1%.

Letos so bili posebno uspešni vozovi Imperial od Chryslerja, ki je v prodaji porastel za 37%, in Oldsmobile od GM, ki je napredoval za 11%. Mustang in Camaro sta izgubila na privlačnosti, prav tako Tempest, Fairlane in Javelin. Dobro se je izkazal novi Maverick, ki so jih od aprila prodali že preko 100.000 in je v tem pogledu posekal uvedbo Mustanga. Fordu je pomagal, da je v juliju dvignil svojo prodajo za 4%, med tem ko so vse ostale družbe prodale manj vozil kot v prejšnjih mesecih. General Motors je bil najbolj uspešen z Nova v Chevroletu, prodanih je bilo preko 200.000, 42% več kot lani.

Uvoženi avtomobili so si osvojili letos 12.7 trga, 2.6% več kot lani. Uspeh Mavericka in Nove

Sovjetlija je poslala stražiti Daljni vzhod raketnega generala

MOSKVA, ZSSR. — Vlada ZSSR je imenovala enega svojih najboljših vojaških raketnih strokovnjakov za poveljnika oboroženih sil na Daljnem vzhodu vzdolž meje rdeče Kitajske. Na to mesto je bil imenovan gen. polk. Vladimir Tolubko, namestnik vrhovnega poveljnika ruskih raketnih strateških sil.

Sovjetska zveza v zadnjih mesecih stalno ojačuje svoje vojaške sile vzdolž meje rdeče Kitajske tako na Daljnem vzhodu kot v Osrednji Aziji in v Zunanji Mongoliji, s katero ima posebno zavezniško in vojaško pogodbo.

Sodijo, da imajo Rusi na meji Kitajske pokrajine Sinkiang kakih 200.000 mož, v glavnem pehote. Nasproti njim na kitajski strani meje je okoli 90.000 mož rednih kitajskih čet in nemara dvakrat toliko ali še več milice. V Zunanji Mongoliji naj bi imeli Rusi okoli 120.000 mož, pretežno tankovske in raketne enote. Na kitajski strani meje je kakih 275.000 mož redne kitajske armade s posebnimi oddelki za vojskovanje v puščavi. Na področju Daljnega vzhoda imajo Rusi zbranih okoli četrte milijona vojakov, med njimi mehanizirane, tankovske in letalske sile. Kitajci drže v Mandžuriji okoli 400.000 mož rednih oboroženih sil, v glavnem pehoto in tankovske oddelke.

Rusi so posebno zaskrbljeni zaradi kitajskega atomskega orožja, ki naj bi že bilo vključeno v sile, zbrane na kitajski meji proti ZSSR. Te še ne morejo biti velike, toda njihova uničujoča sila je kljub temu strašna. Rusi po vsem sodeč ne bi rabili atomskega orožja v vojnem spopadu, za Kitajce kaj takega ni mogoče reči, če bi jim priložnost nudila res uničujoč udarec ruskim vojaškim silam.

se je v zadnjih mesecih že čutil. Ker je prodaja vozil nemškega Volkswagena v zadnjih dveh mesecih zapored padla.

ZOPET IZGREDI V ULSTRU

LONDON DERRY, S. Ir. — Včeraj je prišlo tu zopet do hudih spopadov med katoličani in protestanti, ko so zadnji slavili obletnico zmage nad zadnjim katoliškim kraljem Jakobom II., ki se je v utrditvi na Irskem hotel vrniti na britanski prestol, pa ni uspel.

Oblasti so protestantom dovolile parado, pa zbrale v mestu močne policijske oddelke, da bi preprečile izgrede. Do teh je kljub temu prišlo, ko je začelo leteti kamenje na korakajoče v sprevodu in so ti napad vračali. Kakih 300 ljudi je bilo v spopadih ranjenih, med njimi tudi večje število policije.

Nemiri, izgredi in spopadi se ponavljajo po raznih krajih Severne Irske vse od lanskega oktobra, ko so katoličani začeli odločno zahtevati enakopravnost pri dodeljevanju stanovanj in služb ter enako pravico pri krajevnih volitvah, kot jo imajo pri volitvah v londonski parlament. Protestanti, ki predstavljajo v Severni Irski dve tretjini prebivalstva, katoličanom enakosti nočejo priznati. V tem je vzrok nezadovoljstva in ponovnih izgreдов, demonstracij in spopadov. Obe skupini postajata iz dneva v dan zagrizenjši in ta zagrizenost prihaja že v pravo sovraštvo.

Agrarna reforma v Južnem Vietnamu še vedno tepe

SAIGON, J. Viet. — Saigonski režim je zopet napravil načrt za agrarno reformo. Program predvideva, da naj pol milijona najemnikov dobi v last skupaj 2.5 milijona akrov zemlje, primerne za pridelovanje riža. Za izvedbo načrta je treba dobiti okoli \$400 milijonov.

Tega denarja saigonska vlada nima, zato ga želi dobiti iz Washingtona. Tam pravijo, da več kot \$200 milijonov ne bodo dali. Vsa zadeva je spočeta šele na papirju. Treba je namreč, da vlada ZDA pridobi Kongres za izredno podpora v prid agrarni reformi. Izvajanje reforme bi pa trajalo 3 leta.

Danes dan astronautov

Astronavti Armstrong, Aldrin in Collins so imeli včeraj tiskovno konferenco, danes dopoldne bo njim v čast velika parada v New Yorku, popoldne v Chicagu, zvečer pa slavnostna večerja s predsednikom ZDA, člani Kongresa, guvernerji in zastopniki tujih držav. Amerika hoče svojim junakom veselja izkazati čast in jim dati priznanje.

HOUSTON, Tex. — Astronavti so v ponedeljek zapustili karanteno, ko so zdravniki dognali, da nimajo nobene "lunske bolezni", s katero bi mogli okužiti zemljane. Včeraj so na tiskovni konferenci govorili o svojih skušnjah in vtisih. Armstrong je dejal, da se je na Lunini površini kar prijetno počutil. Z Aldrinom sta se počutila tam kot otroka v slaščičarni, pred katerima je vse polno raznih vabljivih stvari, pa morata omejiti svojo izbiro le na določeno število in imata za to izbiro tudi skrajno omejen čas. Na Luni sta se astronauta počutila prijetno tudi zaradi težnosti, ki jo na poletu skozi vesolje astronauti niso čutili. Prav zaradi tega dobrega občutja sta se odločila po pristanku stopiti takoj na Lunino površino, namesto da bi počivala, kot je bilo prvotno določeno.

Ko sta se Armstrong in Aldrin odločila za vrnitev v "Orla", sta imela še polovico kisika in skoraj polovico vode neporabljene. Lahko bi torej ostala izven lunskega vozila nekaj dalj časa, pa nista bila gotova, koliko časa bosta rabila za vrnitev v lunsko vozilo in njegovo polnitev z zrakom. Ko sta bila v "Orlu", je dejal Aldrin, da jima je bilo hladno, ker sta zasenčila okna svojega vozila pred močnimi sončnimi žarki.

Collins, ki je vodil matično vesoljsko ladjo "Kolumbijo", je dejal, da sta se mu Armstrong in Aldrin v "Orlu" bližala kot po železniški progi in šele tedaj je dobil občutek, da bo cela odprava uspela.

Priznanje zmagovalcem vesolja

Danes dopoldne ob desetih se bo začela v mestu New Yorku velika parada, kot jih prireja to mesto samo svojim najslavnejšim sinovom. Take parade je bil deležen C. Lindberg, ko je preletel kot prvi Atlantik, take parade je bil deležen gen. Eisenhower po zmagi v drugi svetovni vojni, gen. McArthur, pa tudi astronaut J. Glenn, ki je kot prvi Amerikanec zakrožil v vesolje.

Za obrambo domovine naj bo dobra ribja hrana?

HONG KONG. — Ribiči v vzhodni Aziji imajo sedaj dobre čase. Lahko prodajajo tudi ribe slabše vrste. Res dobijo zanje nižje cene, toda zaslužek je pa le. Kupec za take ribe je sovjetska vojaška uprava. Rabi namreč ribe kot ceneno hrano za svoje vojake v Sibiriji.

Ruski načrt ni ravno slab. Sibirski železnica je preobložena z vojaškimi transporti, hrana za divizije se pa da kupiti tudi v vzhodni Aziji. Ako je pri tem še cenejša, je pa tudi dobro. Le ruski vojaki ne bodo razumeli, zakaj morajo v Sibiriji jesti ribe slabih vrst.

Letos bo obiskalo Evropo 2.3 milijone Amerikancev

WASHINGTON, D.C. — Državno tajništvo sodi na temelju izdanih potnih listov, da bo v letošnjem letu obiskalo predel Evrope okoli 2.3 milijone Američanov, kakih 300.000 več kot lani.

Pri potovanju v Evropo se Amerikanci poslužujejo pretežno letal, rednih in izrednih. Tako bo samo Air France v posebnih "najteh" letih prepeljala v Francijo iz ZDA in nazaj sem 46.000 potnikov.

Astronavt F. Borman pojde v politiko?

HOUSTON, Tex. — Tu so začeli ugibati o političnih načrtih astronauta polk. Franka Borman, poveljnika vesoljske ladje Apollo 8, ki je za zadnji Božič krožila okoli Lune.

Iz Clevelanda in okolice

Pozdravi iz Slovenije — Rojkinja Mary Hudolin, ki je pred časom odšla v Slovenijo, pošilja od tam s Travnice gore pozdrave svojim prijateljem in znancem.

Ne pozabite na vpis v volivni imenik! —

Danes je v posameznih vartah možen vpis v volivni imenik za one, ki so se selili ali pa so šele postali polnoletni, oziroma državljani. Vpisni uradi so odprti od 10. dop. do 2. pop. in od 4. pop. do 9. zv.!

V CSR 78% prebivalstva ni zadovoljno z javnim obveščanjem

PRAGA, CSR. — V nekaterih vprašanih obstoji še vedno svoboda. Tako so nedavno izvedli preiskavo javnosti glede pripravnosti javnih občil in objave obveščanja javnosti od strani vlade.

Kar 78% povprašanih je izjavilo, da niso zadovoljni z načinom in obsegom obveščanja od strani vlade.

Na Kubi ni sadja in sočivja

WASHINGTON, D.C. — V diplomatskih krogih krožijo vesti, da je v Havani tako težko priti do sadja in sočivja, da so nekatera poslaništva začela gojiti zelenjavo in sočivje za lastne potrebe na svojih vrtovih.

Zadnje vesti

SAIGON, J. Viet. — Po obsežnih in ostrih spopadih včeraj je nastopilo v Južnem Vietnamu zopet tatišje. Včeraj so rdeči izvedli skupno 137 napadov na razna mesta in vojaške postojanke ter se pri tem zagrizenoro borili zlasti na področju severozahodno od Saigona proti meji Kambodže. V bojih so imeli rdeči okoli 1500 mrtvih, Amerikanci preko 100, Južni Vietnamci pa še nekaj več. Danes je nastopila skoraj polna tišina. Rdeči so streljali le na 28 postojank.

SAN CLEMENTE, Calif. — Danes bo predsednik Nixon poslal Kongresu, ki sicer nastopa počitnice, svoj načrt o delitvi davčnih dohodkov zvezne vlade z državami.

NEW BEDFORD, Mass. — Okrožni javni tožilec E. Dinis je zaprosil sodišče v Pennsylvaniji za izkop in podoben zdravniški pregled trupla Mary Jo Kopechne, ki je 18. julija letos utonila, ko se je prevrnil v morje avtomobil, v katerem se je peljala s sen. E. M. Kennedyjem z domače bave na Chappaquiddick otoku.

BUKARESTA, Rom. — Danes je bil zaključen kongres Komunistične partije Rumunije, ki je ponovno izvolil za vodnika partije N. Ceausescuja in izpustil iz partijskega prezidija zadnja dva prosovjetska partijska vodnika.

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — Danes popoldne se bo na zahtev Libanona sestala Varnostni svet ZN na razpravo o izraelskih letalskih napadih na libanonsko ozemlje Hermona. Libanon trdi, da so izraelska letala napadla tam z napalnim civilno prebivalstvo, Izrael pa to zavrača in izjavlja, da je napad veljal le gverilskim taboriščem.

6117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 154 Weds., Aug. 13, 1969

Italijanska politična kriza

Vladna kriza, ki je vrgla zadnjo redno koalicijsko vladno sedla, je na pol rešena. Vsi so upali, da bo obnovljena na nek način koalicijska levača: krščanske demokracije in obeh socialističnih strank, nekdanje Nennijeve in nekdanje Saragatove. Nennijevo vodi sedaj de Martino, Saragatovo pa Tanassi. To je prvi vidni znak, da se v italijanski politiki poslavljajo od aktivnega dela stari politiki, ki so igrali svojo veliko vlogo takoj po zadnji svetovni vojni. Le tako sta postali imeni Nenni in Saragat mednarodno znani, kar sta pa tudi oba politika zaslužila. Brez njihovega aktivnega poseganja v politiko bi bila Italija doživela veliko več in veliko težjih kriz, kot jih je v zadnjih 25 letih. V tem oziru sta svoji domovini koristila prav toliko kot znani krščansko-demokratski voditelj De Gasperi.

Vse to je sedaj zgodovina. Tudi za Italijo so nastopili novi časi, ki jim stranke niso zmeraj dorastle. Od tod izvira tudi sedanja kriza.

Pri prejšnjih krizah se je italijansko politično življenje zmeraj zaustavilo, kadar so se posamezni voditelji krščanske demokracije tako sprli med seboj, da niso nikomur trajno zaupali vodstva stranke. Stranko je formalno vodilo kolektivno vodstvo, ako smemo rabiti ta izraz, ki pa ni poznalo zmeraj kolektivne politične volje. Vsak voditelj je rad potegnil na svoje in s tem ogrožal sistem koalicijskih vlad. Krščanska demokratska stranka je namreč tako obsežna, da so v njej vsi stanovi in vsi poklici, ki pa v praktičnem življenju ne poznajo zmeraj potrebne sloge in požrtvovalnosti. Posebno konservativni del stranke je le pread gledal na svoje koristi, s čemur naravno strankini "le-vičarji" niso bili zadovoljni. Pa so v trenutkih, ko je bila kriza v stranki na vrhu, pritiskale zakulisne sile in pomagale zakrpati strankarsko disciplino in slogu. To je obvarovalo stranko, da se ni že davno razcepila v posamezne večje frakcije. Ta okolnost je velikokrat tudi prihranila Italijo politične krize.

Tako je stanje na desnici italijanske politike. Sicer so tam še male stranke, ki so dobro organizirane in imajo prebrisane glave za voditelje, toda nimajo za seboj dosti volivcev. Za na desni strani italijanske politike še zmeraj prevladujeta vpliv in vodstvo krščanske demokracije.

Čisto drugačen je položaj na levi strani italijanske politike. Tam prevladujejo komunisti, ki imajo povprečno vsakega četrtega volivca na svoji strani. So tako dobro organizirani, da jih ni zmlela niti dolga doba opozicije. Prav narobe: komunisti so postali pribežališče vseh nezadovoljnih italijanskih volivcev. Njihove kandidate volijo volivci, ki bi v normalnih razmerah na komunizem niti ne mislili.

Tako bi logično morali komunisti voditi italijansko levico. Dejansko so jo tako dolgo, dokler so bili "prijateljsko povezani" z Nennijevimi socialisti. Nennijevim socializmom je ta povezanost zagotovila kolikor toliko politično varnost na voliščih. So lahko računali, da jim komunisti ne bodo pri volitvah hodili v zelje. Zato je na račun komunistične dobrohotnosti bil izvoljen v parlament marsikateri Nennijev kandidat. Nennijeva stranka se je torej dobro počutila "na terenu", zato se pa ni tako dobro počutila v parlamentu. Tam je morala plačevati svoje prijateljstvo s komunisti z opozicijo. Jesti kruh opozicije je grenka stvar, to vedo vsi politiki vsega sveta.

Kdo bi torej zameril Nenniju, da se je podal na pot koalicijske s krščanskimi demokrati. Do koalicijske je prišlo pred 6 leti in obe koalicijski stranki sta pri tem dobro odrezali vsaj v parlamentu. Nennijevi socialisti so se pri tem že toliko odmaknili od komunistov, da so se lahko pobotali s Saragatovimi socialisti in ustanovili skupno stranko. Tako so tudi Saragatovi pristaši bili deležni vseh dobrot koalicijskega režima.

Na svetu je že vse tako urejeno, da je treba vsako stvar plačati. Tudi socialisti so dobrote koalicijske morali plačati pri zadnjih parlamentarnih volitvah. Tam so bili oni, ki so največ zgubili na voliščih, potem pa tudi v parlamentu. Takrat se je začela vladna kriza. Začasno je bila zakrpana z Rumorjevo vlado. Sedaj je izbruhnila na novo. Povod za to so dale razmere v socialističnih vrstah. Tam se je položaj spremenjal takole:

Nennijevi socialisti, ki jih vodi de Martino, so prišli do prepričanja, da jih bodo komunisti počasi razgrizli, ako se ne pobotajo z njimi. Nenni sam ni tega mnenja, toda bil je preglasovan, zapustil je stranko in politiko na način, ki ga ni nihče pričakoval. Lahko se zgodi, da bo njegovim socializmom še žal, da so svojega voditelja tako postavili na cesto. Ko so Saragatovi socialisti, ki jih vodi Tanassi, to videli, so zapustili skupno socialistično stranko in obnovili svojo prejšnjo. Njihovi ministri so odstopili in dali povod za sedanjo krizo.

To krizo je začel reševati bivši predsednik Rumor. Politiki s Saragatom vred so računali, da bo Rumor mogel obnoviti dosedanje koalicijske, le imena ministrov bi se spremenila. Pa so Nennijevi kot Saragatovi socialisti vztrajali na svojih stališčih, niso hoteli za nobeno ceno takoj v vlado. Za "pozneje" so si pridržali svobodne roke. Potemtakem ni Rumorju preostalo drugega, kot da sestavi manjšinsko vlado, ki bo navezana na prijateljsko podporo socialističnih strank in republikancev, kolikor bo taka pomoč potrebna.

To je tista rešitev krize, ki so jo vsi smatrali že prvi dan krize za najslabšo. In tudi je. Socialistični stranki obeh vrst sta sicer obljubili podporo, toda kdo ve, ali bodo pristajali obeh strank res tako disciplinirani, da bodo ubogali svoje voditelje. Prezreti ne smemo namreč novega položaja.

Sedanja vlada je začasna. Ako ne bodo šli socialisti v doglednem času vanjo, bodo razpisane nove volitve. Na novih volitvah so najbolj zainteresirani komunisti, ker upajo, da bodo spravili v parlament še več svojih poslancev in senatorjev. Morda imajo prav. Vse druge stranke se volitev bojijo, saj nobena ne ve, kako bo pri njih odrezala. Za socialiste so volitve še posebna nevarnost. Komunisti bodo namreč s posebno pozornostjo pazili, kako glasujejo socialistični poslanci pri vsakem glasovanju. Kadarkoli bodo videli, da socialisti glasujejo za zakone, ki niso, revimo, ljudskim množicam v korist, bodo udarili z velikim loparjem po svojih nasprotnikih. Tega se socialistični poslanci najbolj bojijo.

BESEDA IZ NARODA

Pismo
Vrhenskega
Tinela

Waukegan, Ill. — Rojakinja z McAllister Avenue me je zadnjič ustavila pred narodnim hramom na Deseti cesti in me vprašala, zakaj se boj in bolj poredkoma oglašam. Pojasnil sem ji, da ni nič tako posebnega, saj drugega letos nimamo kakor dež, pa dež, dan za dnevom. Dež je pa moker pri nas, kakor drugod, to vedo pa tudi po drugih krajih.

Ta mladi so zaposleni, delajo tod okrog, nekateri po okolici in celo v veliki Chicago se vozijo na delo. Ta stari, ki dihamo na penziju, pa posedamo doma, včasih v našem narodnem hramu, modrujemo in razpravljamo o tem in onem, kako bo čez čas in kam bodo naš časi pripeljali.

Največ govorimo seveda o politiki. Ta je pa čudna.

* KAJ JE NAS PRIVEDLO v take čudne razmere? — Je zadnjič vprašal rojak iz waukeganske Jugoslavije, ko smo se pogovarjali v narodnem hramu.

Mladi rojak, ki z nami večkrat kaj razpravlja, je na to vprašanje odgovoril:

"Kaj? Stare politike nekaj, nekaj pa vedno nastajajoče nove politike. Dolgo časa pred zadnjima svetovnima vojnama so vodili mednarodno svetovno politiko Angleži, Francozi in Nemci. Prva dva sta izkoriščala kolonije in zaostala plemena in rodove po svetu. Ko so pa novi časi, moderna tehnika v občevarstvu, obratovanjih, potovanjih itd. začeli razmere spreminjati in ko so zraven še nove razmere miselnosti začele voditi mase, se je seveda vse spremenilo. Angleži in Francozi so začeli spoznavati, da jim bodo novi časi vzeli iz rok moč in vpliv nad svetom in začeli so se umikati iz kolonij. To posebno po zadnji svetovni vojni. Ostala sta pa le dva orjaka, ki sta zmogala nad fašizmom in nacizmom in to so naše ZDA in Sovjetska zveza. Zadnja je nevarna, ker jo vodi komunizem. Med orjakoma ZDA in Rusijo je nastal plot, ki deli svet v dva politična dela. Komunisti bi radi, da bi bilo vse po njihovem, da bi imeli komando nad vsem, nad gospodarstvom, politikom, kulturo in sploh nad vsem. Komunizem ne pozna ne privatne, ne osebne, ne družbene demokracije ali svobode. Njihova stroga diktatura odloča o vsem, kamor sega njen vpliv.

V takem neznosnem vzdušju demokratičen in svobodoljubni človek ne more dihati. V ZDA in po zapadni Evropi take politične sisteme odklanjamo, pa tudi zaustavljamo prodiranje, razširjevanje in vsiljevanje raznih njihovih radikalnih miselnosti med nas. Branimo svojo, branimo one, katerim smo gospodarsko pomagali s posojili in drugače. Če oni propadejo, bodo propadla naša posojila, naše investicije v njihova gospodarstva itd. Zraven pride v poštev še naša trgovina, dobava raznih surovin itd. Vse to pove, da ne moremo držati rok križem in mirno gledati, kako bi komunizem rušil in uničeval naš ugled in vpliv v svetu.

Tako smo vsak na svoji strani plota. Komunisti pa z vsemi mogočimi propagandami silijo skozi plot, ki nas deli. Kjerkoli se jim odpre kakla politična špranja, že silijo skozi njo v naše domene tu in tam. Hočejo zase Azijo, Afriko in celo v Latinsko Ameriko silijo. To tajno po svojih načrtih seveda.

To so vzroki, zakaj naši fantje služijo vse okrog po svetu kot čuvvarji naše demokracije. Ta, taka ali taka, demokracija je, v njej se lahko vsaj svobodno diha, kar se pod komunizmom ne more.

Mladi rojak je kar prav razložil, zakaj obstoji plot med ZDA in komunistično SZ.

* KAKO GLEDA JAVNOST NA NIXONA? — Predsedniška čast je v teh sitnih političnih časih bolj kislja. Vsem ustrezati se še v najboljših časih ne da — kaj naj se pričakuje v teh ozirih šele v sedanjih časih? Doma imamo sitne probleme. Inflacija narašča — z ostrorjostjo bi se jo ustavilo. A izgleda, da administracija jo ne skuša ustaviti. Le govori o tem. Prepušča pa rešitev javnosti sami. Noče se zameriti ne korporacijam, ki navijajo cene, ne unijam, ki zahtevajo radi tega vedno višje plače. Brez kontrole vozijo oboji, vsak po svoje in to napihuje cene.

Kljub vsem sitnostim v omenjenih ozirih pa zgleda, da javnost vseeno gleda na Nixona bolj prijazno, kakor je gledala na Johnsona. Ni s tem rečeno, da je z Nixonom popolnoma zadovoljna. V mnogih krogih predbacivajo, da je vse preveč tih, v nekaterih ozirih skoro kakor v Coolidgevih časih. Unije in mali ljudje pričakujejo, da se bo glasil proti unijam. Doselej se ni dosti ali skoro nič ne proti enim ne drugim. Dasi so to težke javne zadeve, se o njih le govori tu in tam, ne stori se pa nič. Češ, težave bodo same odprle oči tistim, ki jih povzročajo. To je nekako staro kvekersko geslo. Konservativnim krogom to uga ja, dokler jih to ne začne ščipati.

Bivšega predsednika Johnsona se je pa javnost naveličala. Naprej in naprej je govoril in posegal v gospodarske in socialne zadeve tako, da je nekaterim ugajalo, mnogim pa ne. Naglaševanje civilnih pravic in drugih političnih sanjarij je postala javnost kar nekam sita. Zato so volitve izpadle, kakor so, in dale ZDA Nixona za predsednika.

Tudi v mednarodnih odnosih in politiki ni imel Johnson posebnih sreč. DeGaullovo Francijo si je odtujil. Tudi drugod so z dvomi gledali nanj.

Nixon skuša to zdaj počasi nekako ublažiti. Obiskal je že par prestolnic, opazuje, proučuje in napoveduje nadaljne obiske. Dela pa previdno, tiho in ne objavlja načrtov. Rad bi napravil umik iz mnogih sitnosti, v katere so ZDA zašle po zadnji svetovni vojni, a to se ne da kar tako. Vsaj naenkrat ne. Vse smo preveč zapleteni gospodarsko in politično.

Na splošno pa kakor že omenjeno gleda javnost na Nixona bolj zadovoljno, kakor je gledala zadnje leto na Johnsona. Ugaja jim, da se preveč ne vtika v te in one lokalne in druge sitnosti, ampak jih bolj prepušča reševanju posameznih držav.

Njegovo geslo je, kakor zgleda, počasi pa previdno naprej.

Da bi le uspel in da bi to vodilo v srečnejšo bodočnost!

Vrhenski Tine

Triglav v Milwaukeeju vabi na športni dan

MILWAUKEE, Wis. — Slovensko kulturno društvo Triglav prijateljsko vabi vse Slovence od blizu in daleč na svoj redni športni dan, združen s piknikom. Kakor vsako leto se bo tudi letos mladina pomerila v športu. Kaj je lepšega, kakor biti mlad športnik. Naš park je spet pridobil — le pridite pogledat, kaj so pridni Triglavci donesli to poletje k napredku.

Znano je, da kuhinja vedno ustreza razvajanemu gostom z dobro pripravljeno in okusno hrano. Tako bo tudi s pijačo — vse za vse. Perkovi godci bodo skrbeli za poskočno glasbo, da bo veselje čim lepše. Prepričan sem, da se bo vsak, ki bere te-le vrstice, odločil, da pride na naš športni dan in piknik v nedeljo, 17. avgusta v naš lepo urejen Triglavski park ob Hwy 36 — Town of Norway, Wis.

Le pridite, saj se imamo vedno dosti pogovoriti. Na svidenje — pa za gotovo!

Frank Rozina, tajnik

Bo Darinka še kdaj videla?

CLEVELAND, O. — "Dolenjski list" je 31. julija letos prinesel pod gornjim naslovom daljšo poročilo o Darinki Kutnar iz Šmihela pri Žužemberku, za katero so rojaki iz ZDA in Kanadi zbrali \$300, da bi ji nekaj olepšali in ji olajšali življenje, ki ga preživlja v temi, ker ji je bolezen v rani mladosti vzela vid.

Nekoliko skrajšano poročilo objavljamo, ker bo brez dvoma zanimalo vse, ki so za slepo deklico v starem kraju darovali.

* * *

Poročali smo že, da je naša rojakinja gospa Olga Mauser iz Clevelanda (ZDA), doma iz Svržakov nad Metliko, 19. julija obiskala družino slepe Darinke Kutnar v Šmihelu nad Žužemberkom. Za invalidno deklico je prinesla 300 dolarjev, razen tega pa še 25 dolarjev za trojčke treh družin na Dolenjskem. Denar za slepo deklico so zbrale med slovenskimi rojaki v ZDA in Kanadi gospe Milena Dovič (doma iz Rosalnic v Beli krajini), Cilka Šubelj, ki je bila rojena v Tomačevem pri Ljubljani, in Olga Mauser. Zbiranja pomoči so se lotile s pomočjo bralcev "Ameriške Domovine", katerim se tudi prek našega lista družina

Kutnar in slepa Darinka zdaj iskreno zahvalujeta za veliko pomoč.

19. julija je bil vroč sobotni dan, ko smo precej nad Šmihelom visoko nad kanjonom Krke pri Žužemberku poiskali Kutnarjevo hišo. Domov nas je popeljal gospodar, ki smo ga srečali malo pred vasko, in nato z njim vred stopili v kmečki dom. Mama je pripeljala 16-letno slepo Darinko na klop pred široko pečjo, dali smo si roke in pogovor je stekel kot med stariimi znanci. Tudi tri punčke gospe Olge Mauser — Darinka, Silva in Irena — so dale roko nesrečni deklici, njena mama pa nam je povedala življenjsko zgodbo nesrečnega otroka, ki je zbolel za otroško ohromelostjo še kot dojenček.

Gospa Olga Mauser je povedala očetu in materi, kako so ameriški rojaki zbrali 300 dolarjev za slepo Darinko. Njena želja in želja vseh darovalcev je, naj bi zbrani denar uporabili predvsem za šolanje slepe deklice, in če je le mogoče, tudi za njeno zdravstveno oskrbo. Ni izključena možnost, da bi deklici vrnil vid, če njeni očesni živci zaradi boleznih morda le še niso načeti ali uničeni. 300 dolarjev je prevzel urednik Dolenjskega lista; dolžan je skrbeti, da bo darilo izkoriščeno, predvsem za zdravljenje in šolanje invalidnega dekleta.

Darinka nam je nato zapela s prav lepim glasom več narodnih pesmi, da se je njeni mami oko kar zarosilo. Na mizi ima gramofon, precej plošč in podarjeni tranzistorski sprejemnik, ki so zanj zbrali in ji ga podarili naši bralci, o čemer smo pred meseci že pisali. Mama je pokazala tudi novo posteljno perilo in nove posteljne vložke, kar vse so kupili deklici z zbranim in podarjenim denarjem.

Sodelujmo pri zbiranju gradiva za zgodovino slovenskih naseljencev po širni Ameriki

CLEVELAND, O. — Uvodnik v Ameriški Domovini 24. julija letos je sprožil idejo, naj bi visokošolski in univerzitetni študentje porabili počitnice in del prostega časa, da bi šli v goste k raznim slovenskim naselbinam in posameznim pionirjem po širni Ameriki ter zbirali podatke in gradivo za eventualno polno zgodovino slovenskih naseljencev po ZDA, Kanadi in Mehiki. Podobno bi veljalo za Južno Ameriko in druge države po svetu, kjer so se Slovenci kolikor toliko ustallili v večjem številu, tako na primer v Avstraliji, Zahodni Nemčiji, Franciji in Belgiji.

Ideologije bodo prišle in zopet odšle; ostali bodo vedno le oni "večni principi", ki veljajo že od začetka človeštva. Ostalo bo tudi slovenstvo in slovenski narod. V tem smislu torej lahko vsak, ki slovensko čuti in je slovenskega porekla, ali pa, ki se za slovenstvo zanima, sodeluje pri tem nadvse važnem projektu z vsemi, ki enako čutijo po vsem svetu, torej tudi doma v Sloveniji. "Vsi smo najprej Slovenci, šele potem smo kaj drugega," kakor je dr. Valentin Meršol nedavno napisal.

Članek g. Jacoba Strekala o prvi slovenski livarni v Clevelandu, ki je izšel v AD 4. avgusta, je dodal še eno idejo: Kaj ko bi "stari" pionirji, ki se še spominjajo mnogo let nazaj, podobno kaj napisali o drugih slovenskih podjetjih in aktivnostih vsak v lastnem okrožju svojega življenja. Gotovo bi AD marsikateri takih člankov priobčil, drugače pa bi vsaj vsak pionir, ki more, zbral podatke. Ko bi imel dovolj zbranih, bi jih poslal (potem, ko je naredil več kopij) v Ljubljano ter v center za zgodovino slovenskih naseljencev v Ameriki, ki naj bi bil za ta namen ustanovljen na kakem centralnem mestu v Ameriki, pa imel zbiralne podružnice na več drugih mestih. Na vsak način bi več oseb moralo

Ker imajo slovenski študentje v Sloveniji navadno premalo sredstev, da bi na svojo roko prišli sem, bi lahko razni Slovenci in slovenski pionirji, ki jim je to mogoče in ki so voljni vzeti čas za to vseslovensko zadevo, povabili take študente k sebi za poletje in jim ali plačali vožnjo vsaj deloma ali pa bi študentje lahko pri njih zastoj živeli, medtem ko bi zbirali podatke. Posebno dobro bi bilo to za one, ki ste v pokoj, in ki bi vam bilo par mesecev poživljenja v zavesti, da delate nekaj dobrega za narod, za staro domovino ter za našo ljubo Ameriko. (Dolge na 3. strani)

ALOJZIJ REMEC:

VELIKI PUNT

Ko je odzvonilo, je Grozd de-
jal Križniču: "Veš, Matija, od-
praviti se bo treba! Kar nas je
Tolminec, pojdemo ob eni. Ali
si že nakupil, kar si misliš?"
"Kupil sem nekaj mernikov
pšenice in malo soli. Drugega
ne potrebujem."

"Stopiva malo k Trti, da poka-
žimo. Saj imaš tudi ti tam ko-
nja?"

"Seveda!"
Odšla sta s trga, po katerem
je že ponehaval šum, v eno iz-
med gostiln, ki so bile take ka-
kor dandanes, le da niso bile
tako gosposke.

Krog ene je bilo, ko so Tol-
minci naložili vreče z nakuplje-
nim žitom, soljo in drugimi st-
varmi na konje in zapustili gos-
tilno.

Oče Grozd in Križnič sta bila
prva, za njima pa se je vila dol-
ga vrsta kmetov s konji iz raz-
nih vasi.

"Lepo bomo imeli, če Bog da!"
je dejal Grozd.

"Lepo... lepo... Samo če se
vreme ne spreobrne..."

Jedzili so po ulici Zlahtnici,
sedanji Gosposki ulici, in bili že
blizu mestnih vrat, ko jim je
naenkrat pridirjalo nasproti ne-
kaj jezdecev, za katerimi je šla
stotinja mušketirjev.

"Stojte, kmetje!" je zaklical
gosposko opravljen jezdec.

"Bandel je, tista prekleta pi-
javka!" je Križnič šepnil Groz-
du.

Tolminci so ustavili konje in
oče Grozd je spregovoril brez
strahu: "Zakaj nas ustavljate
kar na cesti, zlahtni gospod
Bandel?"

"Ti že pokažem zakaj, neumni
kmet! Zdiš se mi znan, dedec,
kakor vsi drugi, kar vas je tu-
kaj. Ali nisi Grozd iz Ročinja?"
"Seveda sem, zlahtni gospod.
Kaj mi hočete?"

"Kaj ti hočem? Čakaj, ti že
pokažem! Osemdeset forintov si
dolžan na davku; tvoj sosed že
šest let ni plačal solda! Ti tam
zadaj, ki se držiš tako nedolžno,
kakor bi ne znal do štiri šteti,
menda še svoj živi dan nisi dal
solda v cesarsko blagajnico. Po-
kazal vam bom vsem, kaj se
pravi mene in cesarja za norca
imeti! Ali mislite, da bom iz svo-
jega žepa zalagal denar za vas
v cesarsko blagajno?"

"Ne, gospod, tega ne mislimo!"
je odgovoril Grozd. "Saj popla-
če čamo vse, ko pride čas. Letos je
bila slaba letina, zato nismo mo-
gli vsega plačati! Potrpite do
jeseni!"

"Kolikokrat sem že slišal take
obljube!" je rohnal Bandel. "Kdo
jih drži med vami? Nikdo, ker
ste vsi cigani od nog do glave.
Zato se obrnite! Na grad z vami,
z vašimi mrhami in bisagami!
Tam se boste postili ob kruhu
in vodi tako dolgo, dokler ne
plačate zadnjega solda, ki ste ga
dolžni meni in cesarju! Ste ra-
zumeli?"

Med Tolminci je bilo slišati
mrmljanje.

"Kaj, zapreti nas hoče ta pi-
javka?" so kričali eni. "V ječo
ne gremo, da bi polnili s svojimi
žulji tvojo malho!" so rekli dru-
gi.

"Kresni ga, Križnič, po glavi,
da se zvali s konja!" je zavpil
nekdo od zadaj.

Nekateri so skočili s konj in
potegnili nože iz pasu.

Bandel se je na vse grlo za-
krohotal: "Hahaha... Ne hoste,
Jakci! Če le mignem z roko, že
počijo muškete in nihče ne od-
nese več živ pet iz Gorice. Oz-
rite se okoli!"

Tolminci so se ozrli okrog in
videli, da so jih obkolili muške-
tirji in da bi bil vsak upor bre-
zupen. Povesili so glave in vta-
knili nože za pas.

"Usmilite se nas, zlahtni gos-

pod! Doma nas čakajo žene in
otroci!" je prosil Grozd.

"Kadar plačate, se vas vseh
usmilim!" je odvrnil Bandel mr-
zlo in se obrnil k mušketirjem:
"Povežite jih in ženite jih na
grad!"

Molče so stopili kmetje s konj
in mirno pustili, da so jim vzeli
nože in jim zvezali roke.

Ko so vojaki opravili svoje
delo, so pogнали konje in dolga
vrsta se je začela pomikati po
ozki ulici na grad. Za njimi je
jezdil Bandel ponosno in košato
kakor kak vojskovodja.

Medtem se je nabralo precej
radovednežev, ki so z glasnimi
vzkliki kazali svojo nevoljo nad
tem početjem, a šele potem, ko
jih Bandel ni več slišal.

Med njimi je bil tudi siv mož,
ki je ves čas v srdu stiskal pesti
in si grizel ustnice, da bi na glas
ne zakričal spricho v nebo
vpijoče krivice. Bil je izgnanec
in večni popotnik brez doma in
svojcev, Simon Golja, ki bi bil
ob glavo, če bi ga dobila oblast
v roke.

Ko se je začela množica raz-
hajati, je tudi on krenil po stran-
ski ulici proti sredini mesta,
kjer so imeli jezuiti zavod z
latinskimi šolami, v katere je
hodil njegov sin Stefan.

Ko je prišel do poslopja, v ka-
terem je v današnjih dneh gim-
nazija, je potrkal s kladivcem,
ki je bil pritrjeno na vratih
namesto sedanjih zvoncev.

Star brat v dolgi, črni halji
mu je prišel odpirat.

"Kaj želite?"

"Prosim, da bi poklicali Šte-
fana Golja, ki tukaj študira. Rad
bi govoril z njim, ker ga nisem
že dolgo videl."

"Stopite v sobo na levo!" je
dejel brat. "Takoj ga pokličem!"

Odšel je, Simon Golja pa je
stopil v sobo, kamor mu je bil
brat pokazal, in nestrpno prič-
koval sina.

Kmalu so se odprla vrata in
Stefan Golja je vstopil.

"Oče, vi tu!" je vzkliknil in
mu v veselju podal roko.

Dolgo sta molčala oba in oče-
tu so navrele solze ginjenosti v
oči, ko je po dolgem času zopet
videl sina.

Sedla sta in oče je prvi spre-
govoril: "Zrasel si, Stefan, odkar
te nisem videl! Pred štirimi leti,
ko sem bil zadnjič pri tebi, si
bil še na pol otrok, zdaj si pa že
brke vihaš!"

"Res, dolgo vas ni bilo pri me-
ni, oče. Kod hodite, kaj delate?
Ali vas je cesar pomislil in
nam vrne dom in zemljo? Ali ste
zdaj prosti?"

"Nikar ne vprašuj, Stefan!" je
odvrnil oče tiho. "Če se izdam,
izgubim glavo... Ni več milosti
zame."

Sin je planil razburjen pokon-
ci: "Kaj? Se vedno je smrtna
kazna nad vami? Bežite iz me-
sta, bežite iz dežele še to uro, da
vas ne dobe!"

"Nikar se ne boj, Stefan! Tu
me malokdo pozna in le malo
časa ostanem v Gorici. Včeraj
sem prišel iz Vidma in danes
proti večeru se vrnem. Le tebe
sem želel videti in s teboj govo-
riti in to me je gnalo, da sem
prišel na današnji semenj. Veli-
ko prošnjo imam v srcu, Ste-
fan!"

"Če je v mojih močeh, jo iz-
polnim!" je odvrnil sin.

"Glej, moj sin, izgnanec sem
in večni popotnik. Naš dom je
v tujih rokah in v smrtni nevar-
nosti sem, ko hodim po naših
krajih. In vendar ljubim še ve-
dno naše hribe in doline, vedno
si želim lastnega doma in pro-
stosti, katere so me oropa, ve-
dno žalujem po njej in v tej ža-
losti so mi osiveli lasje.

(Dalje prihodnjič)

Ivan Cankar:

MOJE IZBE

Spominjam se na svoje izbe s
toliko prisrčnostjo, kakor na svo-
je prijateljice in ljubice. Na vas,
ljubice, se spominjam zdaj, ko
se poslavljam od poslednje. Ko-
maj da si upam še pogledati na
mizo, na stol, na stene; težko mi
je srce, da se Bog usmili.

Jaz sem človek tiste stare sor-
te, na grudo prikovan, v dom za-
maknjen. Kadar se kmet poslovi,
mu je pri duši, da ga vklenje-
nega ženo žandarji skozi vas; po-
nižen je, brez moči in brez upa-
nja. Rad bi se ozrl, rad bi vsaj

K ZBIRANJU GRADIVA ZA ZGODOVINO

(Nadaljevanje s 2. strani)

riko. Samo se nič ne naredi, to-
rej dajmo, vsaki naj poprime. U-
redništvu AD in raznim sloven-
skim društvom, tudi SAVI, pa
priporočam, da čim prej usta-
novijo tak center ter še več o
tem pišejo.

Stanko Meršol

Pridružite se našemu letnemu romanju v Carey, Ohio

Na tisoče ljudi potuje v Carey vsako leto obiskat
nepozabno božjo pot Marije Tolažnice žalostnih.

Obiščite to ljubko zavetje z nami v nedeljo,
17. avgusta.

Busi vozijo s Public Squara ob 7.30. Zadnji
bus odpelje od svetišča ob 4.30 pop. Prihod na
Public Square okoli 8. zv. Odrasli \$5.00, otroci
pod 13 let \$3.50.

Vozovnice so na razpologo v CTS koči na
Public Square. Lahko pošljete ček ali denarno
nakaznico na CTS PILGRIMAGE TOURS,
1404 E. 9th St., Cleveland, Ohio 44114.

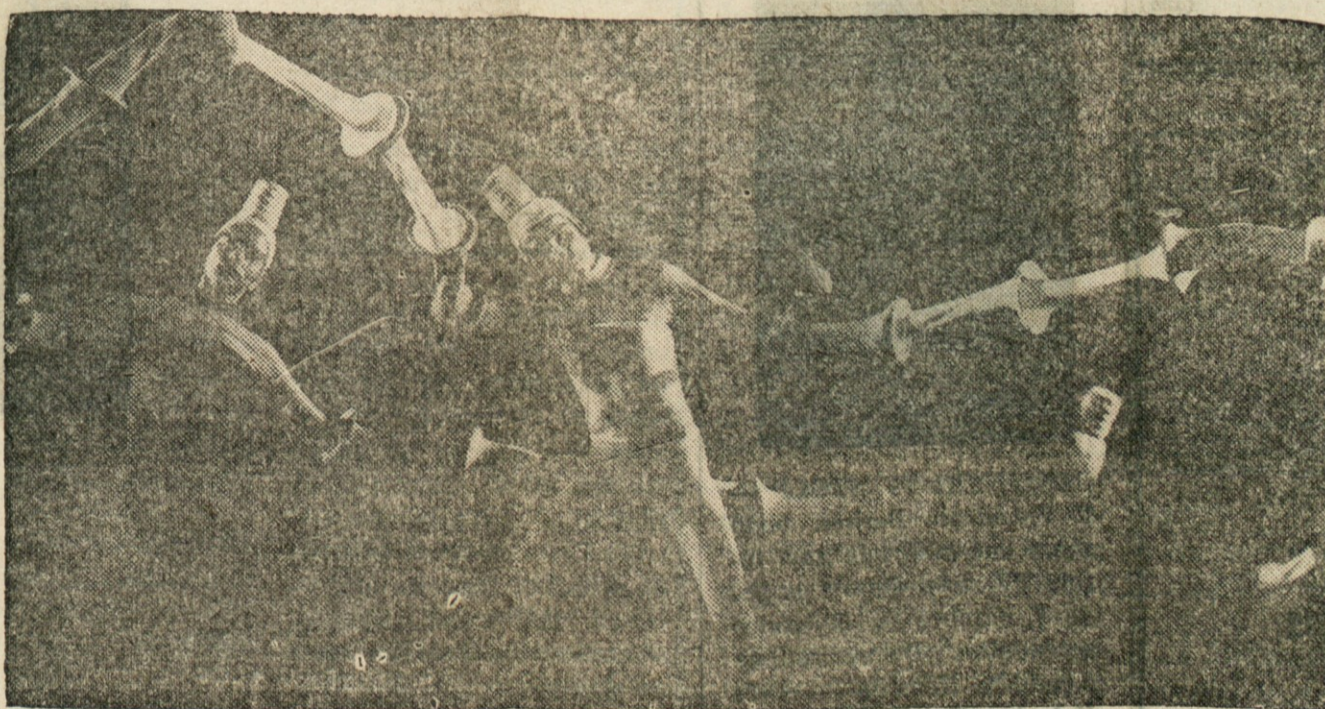
Louis Majer Shoe Store

6410 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio 44103 - Tel. 391-0564

velika RAZPRODAJA čevljev

traja samo še do petka, dne 15. avgusta

Izkoristite 20 do 50% znižane cene pri poletnem obvalu. Prinesite seboj ta oglas, da
dobite 10% popust tudi pri drugih nakupih. Vašega obiska bomo veselili, tudi če sedaj
nimate potrebe za nakup!

NASTOP PLESNE SKUPINE — Slika kaže posnetek prizora nastopa plesne skupine Alwina Nicolaisa v
Londonu na Angleškem. Skupina gradi posebno na vidnem učinku in dobrem predstavljanju.

odprte, še ne skaljene od spozna-
nja. Njih čisti pogled je še tam,
svetal in neomadeževan kakor
blagoslovljena svetinja. Besede
šepečejo, že govore naglas, jo-
kajo in vriskajo; vzdihne slišim,
pod odejo pritajene, obraz vidim
in na njem smehljaj, še rosen
od komaj posušenih solz. Mla-
dost je sloka in bela vstala od
smrti, ovenčana z gloriojo dolgih
in strašnih dni, ki jim je bila
mati.

Mlad študent je romal po sve-
tu, od postaje do postaje. Malo-
katera od teh postaj je bila ve-
sela, malo je bilo sonca, še manj
prijaznosti, ljubezni skoraj nič.
Ali te mračne, zatohle izbe, vse
polne strupa in trohnobe, kletev
in solza, žive v spominu kakor
sami blagoslovljeni hrami čiste
radosti, prešernih sanj in brez-
končnega upanja.

Ce bi bile te stene oškropljene
z gnusom in trpljenjem od vrha
do tal, napisal sem bil nanje, kar
je bilo najbolj skritega, najlep-
šega, najzvestejšega v mojem sr-
cu; in to je ostalo. Kletev odnese
veter, solza se posuši na trepal-
nicah; zlahtna beseda, izgovor-
jena šepetaje, ostane večna. O.
Grem po ulici, pa se mi zazdi,
da me je poklical, povabil v tem-
ne veže prijateljski glas: "Kaj
si že čisto pozabil name? Stopi
na prag, pozdravi z besedo vsaj!"
Kos življenja je shranjen tam,
bo shranjen na vekomaj; kdor-
koli bo tam spal, se bo vzdramil
ponoči ter bo slišal besede, ki jih
bo razumelo njegovo srce.

Tebi, moja dunajska izba, med
vsemi najlepši pozdravi! Vsaka
rdeča roža na stenah, na stropu
je kakor vroča misel, nikoli in
nikomur povedana. Že so bile
moje oči na stečaj odprte, zamak-
njene so gledale v strahoto, ki
ji pravijo človeško življenje; že
je bilo srce omadeževano in ra-
njeno, je pilo iz keliha, ki pra-
vijo, da je posoda ljubezni; že je
bila duša okusila bolešno slast
ponosa, opojni greh častihlepnos-
ti, grenkoba razočaranja. Za
fantomi so se lovile sanje, same
fantom; do zvezd in preko njih
so letele misli na slabotnih pe-
rutih; in so padala utrjene v
potrtost in obup.

Kdo je takrat štel moje kora-
ke, kdo je videl moje skrčene
pesti, moje solze? Kdo je gledal
moj od bolečine in srda spačeni

obraz, kdo poslušal sladke in
strašne, pobožno proseče in bo-
gokletne besede, kakor jih srce
govori le takrat, kadar občuti, da
je zaklenjeno samo vase? In kdo
je bil priča najvišji radosti in
najčistejši ljubezni vseobsežni,
toliki, da bi jo bilo pred svetom
sram?

Se enkrat bi te rad videl, ti
ljuba prijateljica moja, z enim
samim pogledom bi te še rad po-
božal! Kadar se spomnim nate,
vem, da jasneje zasijejo tvoje
stene, da se narahlo zganejo rde-
če rože. Miza, kjer sem pisal, še
diši po čaju in po cigaretah; kdor
sedi za njo, vzdigne glavo, po-
sliša, zastirni zamišljen v naj-
tišje globočine svoje duše.
"Tukaj je živel človek!" In brat
neznane pozdravi tiho brata ne-
znanca...

Moje izbe so bile demovi, po-
staje so bile. Dom je popotniku
samo eden. Nanj mislim zdaj, ko
se trudim in do kraja vdan po-
slavljam od poslednje postaje.
Srce občuti na svojem nezmo-
ljivem dnu, da je poslednja. Poz-
no je pod noč, težko, da bi bile
duri še kje odprte. Veselo po-
in težko bom spal, hudo bom sa-
ljena, zadnja prijateljica! Dolgo
zdravljena, hvaležno blagoslov-
njaj; toda spal bom doma. --

Atomske podmornice ZSSR so se pojavile na Atlantiku

LONDON, Vel. Brit. — Zave-
niške pomorske sile so odkrile
prve sovjetske atomske podmor-
nice vrste Y, ki so podobne a-
meriškim atomskim podmorni-
cam, oboroženim s Polaris rake-
tami. Rusi imajo sedaj le 5 pod-
mornic te vrste in so se sedaj
prvič pojavile v Atlantiku neda-
leč od obale Norveške.

Zahodni strokovnjaki sodijo,
da lahko Sovjetska zveza v svoj-
jih ladjedelnicah zgradi letno do
8 takih novih podmornic. Tako
bi bila sposobna ujeti ZDA v ne-
kako 5 letih, če seveda te ne u-
krenejo v tem pogledu ničesar.

ZDA imajo trenutno 41 atom-
skih podmornic oboroženih s
Polaris raketami, pa bodo Pola-
ris rakete, ki so že zastarele, na-
domestile z raketami Pozejdon.

Naser zgublja vpliv na severozahodno Afriko

CASABLANCA, Mar. — A-
rabcevi je 100 milijonov, nad 30
milijonov jih živi v Maroku, Al-
žiriji in Tuniziji. Naser bi bil
rad njihov vrhovni voditelj, pa
ni vsaj v Tuniziji, Alžiriji in
Maroku. Maroški sultan ga pre-
naša kot potrebno zlo, tunizijski
predsednik Burgiba ga narav-
nost ne mara, le alžirski pred-
sednik Bumedien ga podpira,
kar ga more.

Vodja odpora proti Naserju je
Bugiba, ki po svojih političnih
zmožnostih Naserja daleč prese-
ga. V vseh treh deželah se nič
ne vnamajo za sedanje gveril-
sko vojskovanje okoli Izraela,
edini Bumedien je še vnet zanj.
Ugled Naserja torej pada v teh
treh državah in to služi tudi kot
merilo za zahodno Evropo, ko-
liko je še treba vpoštevati Na-
serjev režim.

Eno četrtno kristjanov
NEW YORK, N.Y. — Na vsem
svetu je okoli 800 milijonov
kristjanov vseh veroizpovedi, to-
rej nekako eno četrtno vsega
človeštva.

Ženske dobijo delo

Zenske dobijo delo
tovarniško delo. Kličite od pon-
deljka do petka od 8:30 do 4. ure.
391-1345. Prva in druga menja.
(159)

Delo za žensko
Iščemo žensko za likanje na
roko in na stroju ženskih oblek
in sport obleke. Kličite 696-2700,
Ext. 33.

ROSENBLUM'S
321 Euclid Ave.
(156)

Skušeno pisarniško moč iščete
Zanesljiva pisarniška moč,
sposobna za samostojno delo
dobi redno zaposlitev. Plača po
dogovoru. Ponudbe na upravo
Ameriške Domovine.

—(pon., tor., čet.)

Snažilka
Iščemo snažilko za en dan v
tednu, na Schaefer Ave. Kličite
361-4976 med 7.30 in 8.30 zvečer.
—(12, 13, 15 avg)

Moški dobijo delo

Delo za moške
Iščemo moške za lahko tovar-
no delo; prvi in drugi shift. Vpra-
šajte za Mr. Parmalee.

APEX HARD CHROME CO.
2800 E. 33 St. pri Broadway
771-0800
(156)

Pršilni pleskar
Stalno delo, najvišje plače in
vse ugodnosti za izkušenega ple-
skarja.

Kličite ali oglasite se pri;
SUPREME FIXTURE MFG. Co.
4868 Chainercraft Rd.
Garfield Heights — 587-0200
(155)

Delo za moške & ženske

Kuhar — Kuharica
Iščemo moškega ali žensko, za
poln ali delni čas, 5 dni, za malo
kafeterijo. Omejen jedilni listek.
Prosimo kličite pred 2. uro 361-
5540 ali zvečer 381-8164.

—(156)

MALI OGLASI

Hiša na 1055 E. 68 St. naprodaj
3 spalnice zgoraj, jedilnica,
stanovanjska soba, kuhinja, ga-
raža; vse moderno, na novo ure-
jeno, se lahko takoj vselite. Hiša
se lahko ogleda vsak dan od 5
do 7 zvečer, cel dan od 10 do 6 v
soboto, v nedeljo od 3 do 6.
—(154)

Mačkice zastoj
Mačkice se dobi zastoj. Kli-
čite po 5. uri 391-4106.
—(154)

**Če nameravate prodati Vaše
posestvo, kličite John Laurich
Realty IV 1-1313 in bo prišel na
Vaš dom, da se pogovori z Vami
o Vašem problemu zastoj.**
(wtfx)

Naprodaj
Hiša za dve družini 4-4, v jako
dobrem stanju, čista, zmerna
cena na School Ave., blizu cer-
kve Marije Vnebovzete. Tudi 10
čev. zunanje kopališče. Kličite
541-7011.
(1,4,7,13,15,19. 22 avg)

Rojaki pozor!
Izvršujem splošna zidarska in
mizarska dela, tudi pleskanje.
Poceni in dobro. Kličite 361-
8428.
—(156)

Hiša naprodaj
Lastnik prodaja hišo za 2 dru-
žini z 1 akrom zemlje. Pokličite
od 2. pop. do 8. zvečer 531-8327.
(156)

Hiša naprodaj
Primerna za eno ali dve dru-
žini, krasne sobe, zmerna cena.
Kličite 361-4019.
(155)

F. S. FINZGAR:

POD SVOBODNIM SONCEM

"Oj, Irena, tvoje besede so, kakor bi govoril prerok, in tvoj glas je Davidova harpa! Vsa si naša, hčerka bizantska! Še kaplje krvi ni v tvojem rožnatem telesu ne v tvoji duši, ki bi jo bila prejela od matere barbar-skega rodu!"

"Rod moje matere je rod slavnih staršin onstran Donave."

"A vendar so barbari."

"Pa v Kristu bratje."

"Tudi Krist ni poslal apostolov barbarom. Rimu je dal luč!"

"Pa je rekel: Učite vse narode."

"Pustiva evangelij, Irena. Naj se pravdajo menihi. Irena, ti ljubim zmagovalec!"

"Ljubim junake zmagovalec!"

"In če zmagava Azbad vse lokostrelce, Irena, ali ga boš ljubila?"

Deklici zagori lice v krvi, a hipoma pobledi.

"Irena ljubila ga boš reci, povej! Uril sem se in se postil, hotel sem zgodaj spat, vse zate, da me ovenča hipodrom, da me nagradi cesar, in vse vence in vso nagrado in carsko milost položim k tvojim nogam, Irena. Povej, ali boš ljubila Azbada?"

"Ljubila bom junaka zmagovalec."

Ustnice so se ji tresle. Prišli so v palačo. Ločila sta se.

Justinijan je šel s Teodoro v slonokoščeni dvorec. Ko sta bila sama, je objel kronani despot zemlje svojo ženo, hčerko medvedjega hlapca, javno hotnico

Aleksandrije, Damaska in Bizanca, ter ji v solzah šepetal:

"Ti mogočna, ti zmagovalka, edina, najsvetejša, najdražja in najzvestejša svojemu carju."

"Justinijan, hočem, da so poslednjemu odprta vsa vrata v palači Epafroditu, da sije nanj vsa tvoja milost. On mi je podaril korne!"

"Ti si velela — ti mogočna. Zgodilo se je!"

Teodora je takoj odposlala v cirkus dvornega tajnika, ki je nesel Epafroditu prstan in z njim pergament s podpisom Justinijana. In ko se je tajnik vrnil, je oznanil, da siplje Epafrodit v areno s periščem zlate statere in pozivlje pretepajočo se množico, da vzklika: "Mnoga leta despotni!"

Ko se je dvor okrepčeval, so klicarji oznanili v cirkusu, da vabi despot zemlje in morja vse narode v tekmo z lokom. Sredi spina so postavili drog. Na vrhu so priklenili na srebrno veržico velikega kragulja. Upravda je določil za tistega, ki ga ustrelil

na bežečem konju, službo med palatinci in visoko odliko. Lokostrelci so odločili zmago Belizarju, zato naj bo plačan in slavljen lok.

Epafrodit je poslal Melhiorja do Radovana in Iztoka. Naročil je, da mora Iztok tehmovati. Stavlil je nanj že visoke vsote. Priigral je pri dirki silo denarja in stava mu je bila zabava. Vse je stavilo na Azbada, ki je slovel za najboljšega lokostrelca. Epafrodit jim je nalašč kljuboval in stavil na svojega gosta Iztoka.

Radovan se je že opil. Kričal je in prepeval pa držal neprehoma vrč v rokah.

"Moj sinko, hej, moj sinko, s kamnom ubiješ tega ptiča, miže, opolnoči — hej, moj sinko! Pij, Iztok, pij, pijan ga zadeneš."

Smejali in krohotali so se vsi razni bojevniki, ki so se zbrali pod katismo, da bi se udeležili tekme. Iztok se ni smejal. Zamašil ga je hipodrom. Njegove ustnice so bile vroče, pa se ni dotaknil piščice. Videl je Upravo, videl Teodoro, blesk in sijaj, razsipanje, divje tolpe in mehkužne Bizantince. In pomislil je na svojo moč, pomislil na svoj narod in na vse narode, ki jih kuje v verige to mesto. In srmoval se je, da zmagujejo narode taki cesarji, da jim vlada tako mehkužno mesto. In rotiti se je na Peruna, če ostane živ, da ne bo Bizanc nikdar vkoval v verige svobodnih Slovencev.

Dolgo so bučale trombe, preden so prebučale hrup in krik v hipodromu. Justinijan se je vračal z dvorom. Teodori zmagovalki je dal belo rutico, da bi dala znamenje za začetek tekme ona. Strelcem so bili na voljo konji iz carskega hleva. Drug za drugim so dirjali krog mete, streljali v kragulja, puščice so predirale škrlatno streho, pa kragulj je s srepim pogledom meril preganjalce in tekmece. Bočil je vrat, potrepaval s kreljutmi, se umaknil marsikateri strelci, a ostal nedotaknjen.

Med ljudstvom se je razlegal smeh, doneli so dovtipi na razne strelce, rogali so se jim, metali vanje dateljne, oranže in se zabavali, kakor bi igrali glupci v areni.

"Poslednji!" je zopet sporočil Epafrodit po Melhioru. "Poslednji bodi Iztok!"

Vrsta lokostrelcev se je praznila. Mnogi so odstopili, zlasti

tisti v lepih oklepkih palatinske vojske. Zbali so se poroge.

Edini Azbad je zdržal. Zbral je vse moči, da je ostal miren. Mislil je na Ireno, ki jo je ljubil z nedopovedno strastjo. Danes ji hoče pokloniti slavo zmagovalca. Upal je trdno. Ozrl se je večkrat na katismo, toda Irene ni zazrl. Sedela je skrita, tiha. Ni se smejala, ni gledala. Njenc srce je klečalo pred oltarjem in prosilo Krista, naj ji prizanesi, naj Azbad ne zmagava.

Le nekaj tekmecev je še čakalo. Tedaj Azbad ni mogel več strpeti. Naj se odloči! Zataknil si je tri puščice, vzel lok in zasedel konja, katerega še nihče drug ni jezdil. Dolge tedne se je uril na njem.

Ko se je pojavil izpod katisme, je nastala nenadoma tihota. Nanj in zoper njega je bilo stavljeno mnogo denarja.

Jezdil je počasi krog spina, pozdravljal na levo in desno, se priklonil pod katismo, se še enkrat ozrl po Ireni, zaman. Nato je zdirjal. Zletela je prva strelica, kragulj je jezno zapihala.

(Dalje prihodnjič)

LEPO PROSIMO:
Poravnajte zapadlo naročnino že ob prvem obvestilu.
Prihranite nam delo in nepotrebne stroške.
Omogočite našemu listu dober nadaljni razvoj.
Hvala!

Kako ureja
Andre Duval

Vaše lase po takonizkih cenah!

KRASNO!!

V valovih ali kodrih ali gladko in pritisnjeno. S strokovno spretnostjo. Z najnovejšim izgledom.

In vse to vrši v prijetnem ozračju s tiho eleganco.

Umivanje in česanje samo 2.45.

Ljubke Vanity Fair trajna izredna opora, ki jo potrebujejo vaši lasje za trajnejšo pričeško. Jamstvo tudi za tenke, suhe ali sive lase. Skupaj 5.95

Znana \$20 Vita Creme trajna

Mehki valovi in prirodni kodri, ki trajajo in trajajo. Skupaj 7.95

Helene Curtis nenavita trajna

Nobenih navijačev! Nobene jeze več! Vrzite proč navijače in se sprostite to poletje s tem kodranjem, ki ne zahteva večje nege. Ne potrebuje nikdar pričeške. Skupaj 10.00

ŠTRIZENJE 1.95/BARVANJE IN FRIZIRANJE 5.95/FRIZIRANJE LASULJ 3.95/PROGANJE IN FRIZIRANJE 11.95

SINTETIČNE, RAZTEGLJIVE LASULJE S POČASI OZEČIM SE HRBTOM ... \$24.50
lahke, pralne, trajno nakodrane. Najnovejše

Pet., sob. pred prazniki pričeške, barvanje, trajne

AREAS EAST

Downtown, 781-3161; 406 Euclid, 2nd Floor

AREAS WEST

(EVE. APPTS.)

- Opposite Southgate, 661-6346, 5304 Warrensville Center Rd.
- Opposite Eastgate, 449-3435, 1448 SOM Center Rd.
- Severance Center, 382-2600, 382-2569
- Shoregate, 944-6700, Lake Shore Blvd at E. 305th
- Mentor, 255-9115, Next to Zayre's, Mentor Ave.

- Opposite Westgate, 333-6646 Center Ridge Rd.
- Opposite Southland, 845-3400, 6883 W. 130th St.
- North Olmsted, 777-8696, 26466 Lorain Rd.
- Parma, 884-6300
- Midway Mall, Elyria, 324-5742; Lorain 233-8020

CHICAGO, ILL.

FEMALE HELP

COOK

Wanted immediately in Small Residence Club for career girls. Permanent position. Good salary, room, board and benefits.

Phone MI 2-4366

(154)

REAL ESTATE FOR SALE

3 BDRM. on 63rd St. Brick-3 yrs. old. Nr. St. Rene's \$24,200.

By owner. 586-5453

(154)

BUSINESS OPPORTUNITY

MEAT MARKET and GROCERY STORE

Downtown loc. W. suburban area. Call: 355-4709 after 6

(155)

BEAUTY SALON — North Shore, priced to sell, exc. bus. opportunity. Contact — Mr. Dominic - days.

VE 5-1818

(154)

HOUSEHOLD HELP

COOK — Exp. Live-in, Sep. apt. 3 bdrm. liv. rm., ba. Htd. Air-cond. GL 8-6900. Brother Tracy

(154)

HOUSEKEEPER for motherless home. — Reliable woman, 25 to 40. Live in, room and board, \$25 wk. After 4:30 p.m. Call 598-2096.

(154)

MALE HELP

EXPERIENCED METALLURGIST

IMMEDIATE OPENINGS

— in —

MALLEABLE IRON HEAT TREATMENT

— also —

MOLDERS — GRINDERS

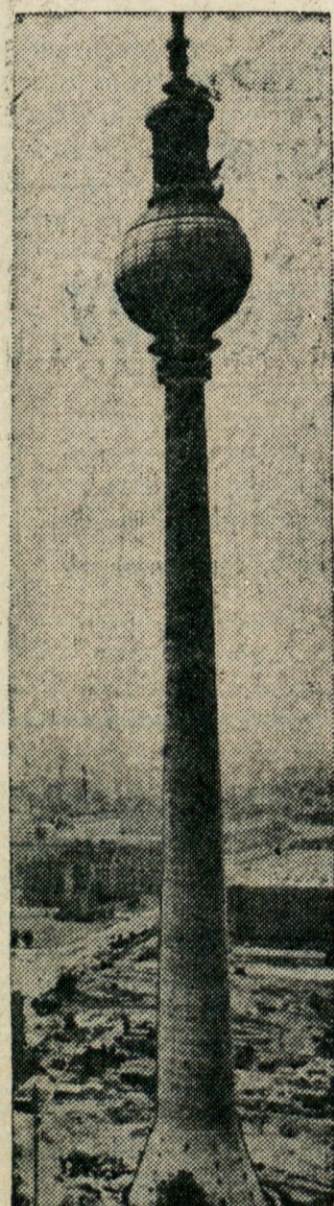
Steady employment, paid hospitalization, illness and accident insurance, paid vacations, paid holidays, pension plan. Good working conditions in pleasant surroundings.

Apply. Call or Write: Personnel Office

Marion Malleable Iron Works, Inc.

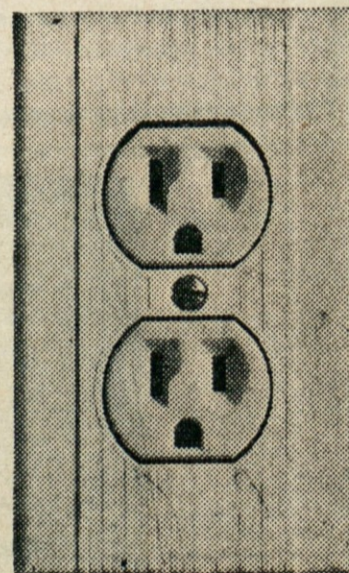
9th St. and Miller Ave., Marion, Indiana

(154)

BERLINSKI TV STOLP — V Vzhodnem Berlinu bodo skoro dogradili tale novi visoki TV stolp. Odprli ga bodo 7. oktobra za 20-letnico ustanovitve Demokratične republike Nemčije — rdeče Vzhodne Nemčije.

Se vedno najboljši najcenejši ponudnik

Od leta 1940 je cena povprečne enote elektrike, porabljene v domu, padla za 28%, med tem ko so cene vsega, kar morate kupiti, porastle.

(Ne napravlja to elektrike enega od najboljših kupov kjerkoli?)

The ILLUMINATING Company
An investor-owned Company Serving The Best Location in the Nation